

Plan van aanpak

Zorgevaluatie en gepast gebruik in de ggz

Inhoudsopgave:

Inleiding	3
Aanleiding	3
Achtergrond	3
Doelstelling.....	3
Scope	3
Aanpak	5
Acties.....	5
Governancestructuur en financiering	6
Planning	7
Bijlage	8

Inleiding

Aanleiding

Op 2 juli jl. is in de Tweede Kamer door de leden Van den Berg, Kuiken, Regterschot, Sazias en Dik-Faber de motie¹ ingediend die ertoe strekt om naar het voorbeeld van de medisch specialistische zorg te komen tot een project Zorgevaluatie en Gepast Gebruik voor de geestelijke gezondheidszorg (ggz) dat bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van de zorg aan patiënten. Naar aanleiding van deze door de Kamer aangenomen motie is dit plan van aanpak opgesteld.

In dit plan van aanpak zal worden ingegaan op:

- De doelstelling en scope van het project zorgevaluatie en gepast gebruik in de ggz.
- De acties om te komen tot een sectorbrede cyclus van agenderen, evalueren en implementeren in de ggz.
- De planning van het project.

Achtergrond

Het lopende programma Zorgevaluatie en Gepast Gebruik (ZE&GG) verstaat onder:

- Zorgevaluatie: het evalueren van bestaande zorg die in de praktijk wordt toegepast, terwijl er onvoldoende wetenschappelijk bewijs is voor de effectiviteit.
- Gepast gebruik: het leveren van zorg waarvan we weten dat deze meerwaarde heeft en het niet leveren van zorg die geen meerwaarde heeft.

Het programma ZE&GG is een gezamenlijk initiatief van betrokken partijen in de medisch specialistische zorg om belemmeringen op te lossen die komen kijken bij zorgevaluatie en gepast gebruik. In het programma zijn patiënten, zorgverleners, zorgaanbieders, zorgverzekeraars en overheid vertegenwoordigd. Om ook te komen tot een succesvol project zorgevaluatie en gepast gebruik in de ggz is eigenaarschap van partijen uit de ggz essentieel.

Doelstelling

De doelstelling van het project zorgevaluatie en gepast gebruik in de ggz is in lijn met de doelstelling van ZE&GG. Het doel van het project is het realiseren van gepast gebruik van zorg door het verbinden van partners in de ggz aan een afgestemde cyclus van agenderen, evalueren en implementeren van kennis over wat goede geestelijke gezondheidszorg is. Het project draagt bij aan het organiseren van meer inzicht in en betere synchronisatie van initiatieven op het gebied van zorgevaluatie en gepast gebruik en het creëren van een gezamenlijke verantwoordelijkheid van partijen om hiermee aan de slag te gaan.

Scope

Het project zorgevaluatie en gepast gebruik in de ggz is zoveel mogelijk gebaseerd op reeds lopende initiatieven en programma's die raakvlakken hebben met zorgevaluatie en gepast gebruik. Lopende initiatieven en programma's die onder meer de basis van het project zullen vormen zijn:

- Zinnige Zorg ggz trajecten
- Pakketbeheer

¹ Kamerstukken II 2019- 2020 25 424, nr. 536

- Subsidieregeling Veelbelovende Zorg
- GGZ Netwerken
- GGZ Dataportaal
- Inzicht in zorg traject
- Ontwikkeling en beheer Kwaliteitsstandaarden
- Onderzoeksprogramma ggz
- Programma Kwaliteitsgelden
- Kennisagenda's van partijen, zoals de Kennisagenda Psychiatrie van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), de MIND Kennisagenda en de Kennisagenda van P3NL

In bijlage 1 vindt u een toelichting op deze initiatieven en programma's.

Hiernaast zijn er andere lopende en nog te starten initiatieven die raakvlakken hebben met zorgevaluatie en gepast gebruik, zoals een werkagenda ter uitvoering van het advies 'Samenwerken aan passende zorg: de toekomst is nú'. Er worden vanaf begin 2021 themabijeenkomsten georganiseerd met partijen uit de ggz. Tijdens deze themabijeenkomsten worden onder meer alle voor dit project relevante initiatieven en programma's geïnventariseerd. Er wordt bekeken op welke wijze meer onderlinge samenhang en afstemming tussen initiatieven en programma's op het terrein van zorgevaluatie en gepast gebruik kan worden gecreëerd.

Aanpak

Acties

Zoals eerder aangegeven is het doel van het project het realiseren van gepast gebruik van zorg door het verbinden van partners in de ggz aan een afgestemde cyclus van agenderen, evalueren en implementeren van kennis over wat goede geestelijke gezondheidszorg is. In november hebben partijen tijdens het Directeurenoverleg hoofdlijnenakkoord ggz aangegeven zich te kunnen vinden in de acties zoals opgenomen in onderstaand kader. Bij het project zorgevaluatie en gepast gebruik in de ggz zal worden ingezet op acties gericht op agenderen, evalueren, implementeren en monitoren en systeeminbedding.

Agenderen

1. Set van objectieve meetbare criteria voor prioritering
2. Formuleren van kennisthema's
3. Prioriteren van kennisthema's waarvoor evaluatieonderzoek nodig is

Evalueren

4. Identificeren belemmerende factoren zorgevaluatie(onderzoek) en opzetten verbeterplan
- 5a. Inrichten proces voor monitoring voortgang zorgevaluatie(onderzoek)
- 5b. Opzetten consortia en registratie voor uitvoeren zorgevaluatie(onderzoek)
6. Inrichten subsidieronde voor geprioriteerde kennisthema's

Implementeren en monitoren

7. Inventariseren afgeronde en lopende ggz zorgevaluatie studies
8. Plan van aanpak (toolkit) implementatie resultaten zorgevaluatie studies opstellen
9. Analyse acties op gebied van uitkomstregistratie en aansluiting bij specifieke implementaties van uitkomsten uit evaluatieonderzoek

Systeeminbedding

10. Inbedding van rol cliënten en naasten in het zorgevaluatieproces
11. Communicatie; hoe moeten de te nemen acties gecommuniceerd worden naar relevante partijen?
12. Evalueren benodigde financieringsstructuren om systeeminbedding van zorgevaluatie te kunnen realiseren

Tijdens de eerder genoemde themabijeenkomsten worden afspraken gemaakt met deelnemende partijen over de acties. De opbrengsten van de expertbijeenkomst die in oktober is georganiseerd door de NVvP worden hiervoor benut. Van belang bij het maken van deze afspraken is aandacht voor afstemming tussen partijen over de planning van acties en de mate van betrokkenheid bij elkaars acties.

De gemaakte afspraken dienen als basis voor een door partijen gedragen actieagenda. Tevens wordt met partijen geformuleerd waar we met het project zorgevaluatie en gepast gebruik in de ggz eind 2022 willen staan wanneer het huidige hoofdlijnenakkoord ggz afloopt.

Er wordt een kwartiermaker aangesteld die het belang van zorgevaluatie en gepast gebruik in de ggz uitdraagt en de samenwerking tussen deelnemende partijen bevordert op dit thema. Dit laatste doet de kwartiermaker onder meer door ondersteuning te bieden bij de totstandkoming van de actieagenda.

Governancestructuur en financiering

De aangestelde kwartiermaker stelt een advies op voor een efficiënte governancestructuur voor het project. De kwartiermaker houdt hierbij rekening met de bestaande verantwoordingsstructuren van deelnemende partijen. Ook werkt de kwartiermaker scenario's uit voor financiering van uitvoering van aanvullende acties uit de actieagenda die niet gedekt worden uit de huidige middelen van de deelnemende partijen. De voorgestelde governancestructuur en financiering worden met ggz- partijen besproken in het Bestuurlijk Overleg hoofdlijnenakkoord ggz.

Planning

Op basis van de hiervoor geschetste te nemen stappen en reeds gerealiseerde stappen om te komen tot invulling van het project zorgevaluatie en gepast gebruik in de ggz is onderstaande planning opgesteld.

	2020 Q4	2021 Q1	Q2	Q3	Q4	2022 ...
Eerste inventarisatie lopende initiatieven						
Expertbijeenkomst organisatie door NVvP						
Directeurenoverleg hoofdlijnenakkoord ggz						
Aanstellen kwartiermaker						
Themabijeenkomsten						
Opstellen actieagenda						
Advies governance en financiering						
Uitvoeren van acties, wo. communicatieacties						

Bijlage 1

Hierover vindt u toelichting op een aantal lopende initiatieven en programma's die onder meer de basis van het project zorgevaluatie en gepast gebruik in de ggz zullen vormen:

Zinnige Zorg ggz trajecten

In Zinnige Zorg-projecten brengt het Zorginstituut in beeld hoe de zorg die vanuit het basispakket wordt vergoed, in de praktijk wordt geleverd. Samen met veldpartijen stelt het Zorginstituut vast wat nodig is om de zorg voor de patiënt verder te verbeteren. De partijen in de zorg zijn verantwoordelijk voor de implementatie van de verbeterafspraken. Bij de implementatie van de Zinnige Zorg trajecten heeft het Zorginstituut een ondersteunende en monitorende rol.

Pakketbeheer

Het Zorginstituut kan toetsen of zorg in aanmerking komt voor vergoeding vanuit het basispakket. Na beoordeling of zorg voldoet aan de stand van wetenschap en praktijk brengt het Zorginstituut een standpunt uit. Ook kan het Zorginstituut de minister van VWS of MZS gevraagd en ongevraagd adviseren. Vanuit Pakketbeheer worden kennisvragen met betrekking tot bestaande zorg gesignaleerd, bijvoorbeeld als bij het opstellen van een advies blijkt dat de effectiviteit van zorg nog onvoldoende onderzocht is. Het Zorginstituut monitort of de uitgebrachte standpunten en adviezen landen in de praktijk.

Subsidieregeling Veelbelovende Zorg

Via de subsidieregeling Veelbelovende zorg is het mogelijk een tijdelijke financiering te krijgen voor behandelingen die veelbelovend lijken maar nog niet uit het basispakket worden vergoed. Voorwaarde is dat binnen de subsidieperiode onderzoeksgegevens van voldoende kwaliteit worden verzameld over de effectiviteit en kosteneffectiviteit van de nieuwe zorg.

GGZ Netwerken

Netwerken in de ggz worden gezien als zeer functioneel bij het implementeren van goede zorg zoals deze onder andere in kwaliteitstandaarden is omschreven. Akwa GGZ biedt met GGZ Netwerken ondersteuning aan netwerken die actief zijn in de implementatie van kwaliteitsstandaarden en gericht zijn op continue verbetering van zorg in de praktijk. Vanuit GGZ Netwerken zet Akwa GGZ zich in om naar verwachting 10 lerende netwerken te ondersteunen voor een periode van twee jaar.

GGZ Dataportaal

Akwa GGZ biedt met GGZ Dataportaal een platform waarin gegevens over behandelingen worden verwerkt tot informatie om het gesprek tussen gebruikers over kwaliteit van zorg te ondersteunen. Netwerken van professionals kiezen hun eigen meetinstrumenten om de voortgang van behandelingen inzichtelijk te maken, bijvoorbeeld voor het meten van afname van klachten, het verbeteren van het functioneren van de patiënt of patiënttevredenheid. Via GGZ Dataportaal worden de uitkomsten van de meetinstrumenten gebundeld en in rapportages weergegeven. De rapportages dragen bij aan nieuwe inzichten en ondersteunen het intercollegiaal gesprek over kwaliteit van zorg.

Inzicht in zorg traject

Professionals in lerende netwerken geven aan dat naast kwalitatieve informatie ook kwantitatieve informatie over geboden behandelingen in combinatie met uitkomstinformatie en patiëntkenmerken helpt om te bepalen waar behandelingen verbeterd kunnen worden. In de ggz wordt per patiënt de behandelduur en diagnose geregistreerd. Er wordt echter niet landelijk op gestructureerde eenduidige wijze vastgelegd welke behandeling(en) patiënten ontvangen. Met het project Inzicht in zorg gaat Akwa GGZ op zoek naar mogelijkheden om de verleende zorg (behandelcontacten en interventies) in de ggz gestructureerd inzichtelijk te maken.

Ontwikkeling en beheer Kwaliteitsstandaarden

Implementatie van zorg conform de standaarden en het evalueren van deze zorg kan nieuwe kennisvragen met zich meebrengen. Dit kan leiden tot het agenderen van (nieuwe) onderwerpen waar in standaarden aandacht aan besteed moet worden dan wel herzien moet worden in de standaarden. Nieuwe evidentie wordt door de door Akwa GGZ begeleide werkgroepen meegenomen in de ontwikkeling en de herziening van standaarden.

Onderzoeksprogramma ggz

Het Onderzoeksprogramma ggz sluit aan bij het hoofdlijnenakkoord ggz en bij een groot deel van de onderwerpen uit de aangedragen onderzoeksagenda's van de NVvP, MIND, P3NL en V&VN. Het onderzoeksprogramma richt zich onder meer op klinisch toegepast onderzoek. In klinisch toegepast onderzoek wordt de effectiviteit en kosteneffectiviteit van nieuwe en bestaande therapieën, behandelingen of interventies onderzocht. De resultaten van deze onderzoeken kunnen ondersteuning bieden bij de onderbouwing van richtlijnen, zorgstandaarden of beleidsmatige keuzes.

Programma Kwaliteitsgelden

Vanuit ZonMw wordt het programma Kwaliteitsgelden uitgevoerd. Dit programma omvat het beheer van de kwaliteitsgelden voor onder andere de ggz. Akwa ggz ontvangt subsidie (in 2020 €6 miljoen) voor het continue en planmatig ontwikkelen van de kwaliteit van de zorg in de ggz. Daarnaast is voor andere HLA-GGZ partijen € 1.4 miljoen beschikbaar voor ontwikkeling, onderhoud en beheer van professionele standaarden in de ggz en voor ondersteunende instrumenten die de toegankelijkheid en het gebruik door de beroepsgroep bevorderen.

Kennisagenda's van partijen

De eerste kennisagenda die verscheen in de ggz is de MIND Kennisagenda. De meest recente kennisagenda is de eerste kennisagenda van P3NL die 30 oktober jl. is gelanceerd. Hiernaast kent de ggz de Kennisagenda Psychiatrie van de NVvP en de Kennisagenda GGZ-verpleegkunde van de V&VN. Tijdens de expertbijeenkomst in oktober is aangegeven dat het van belang is om de kennisagenda's in de ggz naast elkaar te leggen en te zoeken naar overlap en gemene delers die door de hele ggz in de breedte worden gedragen.